

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Lliurament de la medalla de la
Universitat de València a Manuel
Sanchis Guarner

Discurs del Sr. Rector Pedro Ruiz Torres

València, 16 de desembre de 1996

ACTE DE LLIURAMENT DE LA MEDALLA DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA AL DR. MANUEL SANCHIS GUARNER

Tal dia com avui, un 16 de desembre, fa quinze anys, el professor Manuel Sanchis Guarnier moria a conseqüència d'una aturada cardíaca. Recordant aquells amargs moments, el seu fill acaba de dir-nos que va morir "perquè se li va trencar el cor", enmig d'una batalla que va tindre que suportar, malgrat el temperament i la vocació que el duien, com assenyalava Fuster, "al treball afable, a l'actitud conciliadora, a una docta serenitat". Al dia següent de la seua mort, els periòdics d'aleshores -sense excepció- es van fer ressò de la consternació que va produir la notícia. Van destacar la trajectòria científica i intel·lectual d'un home que tots consideraven el lingüista valencià més important dels darrers temps i una de les grans figures de la cultura valenciana.

No li va ser fàcil la vida d'intel·lectual compromès amb la llengua i la cultura dels valencians. Havia nascut a València, setanta anys abans, al si d'una família que comptava amb una eminent figura de l'erudició històrica de l'època, el seu oncle canonge José Sanchis Sivera; i va morir a la mateixa ciutat, a la qual va dedicar l'obra més completa que s'ha escrit fins ara sobre ella, sense que el consistori vulguera atendre la petició d'un gran nombre "d'estudiosos de la Història i promotors de la Cultura del País Valencià" (Antonio Ubieto, Joan Reglà, Emili Giralt, Felipe Garín, Vicent Castell, Domènec Fletcher, Vicent Rosselló, Martí Domínguez, Manuel Broseta, Lluís Guarnier, Joan Segura de Lago, Artur Zabala, etc.) que demanaven que Sanchis Guarnier fóra anomenat cronista de la Ciutat de València. Catòlic practicant, va patir una guerra i la victòria d'un règim que arrabassà el floriment intel·lectual d'uns anys en què havia treballat amb els millors filòlegs i historiadors de l'època. Va a haver de començar de nou i, molt més tard, en plena transició a la democràcia, després d'haver superat l'adversitat de la dictadura de Franco, de fer una brillant carrera filològica i d'arribar a ser un il·lustre investigador i professor universitari, tornaria a suportar uns odis, una irracionalitat i una violència inconcebible en qualsevol altre país acostumat a respectar el món de l'estudi i de la ciència. Potser per això, com deia Fuster, Manuel Sanchis Guarnier se'ns va convertir en home-símbol per a molts de nosaltres. Si el seu temperament i la seua vocació el duien a la docta serenitat, les circumstàncies històriques li assignaren una significació emblemàtica. "La va assumir -continua Fuster- com va poder, i com va saber, i va poder i saber amb plena consciència de les dificultats que li venien al damunt".

"Me considero un técnico -escribia el 1971 en una carta adreçada a l'alcalde de València, de resultes del desgraciat assumpte del seu nonomenament com a cronista de la ciutat-, un técnico -más o menos competente o incompetente, pero un técnico- y desde luego no soy un político. Y sé que algunos concejales le han dado al asunto un planteamiento político, y que me manifiestan hostilidad pues me tildan de 'catalanista'. Me temo que ninguno de ellos haya leído jamás una línea de mis escritos, pero veo que se sienten dotados de una intuición que les permite tomar decisiones con informes sólo de oídas. Por lo demás, si es que consideran que el valenciano es una lengua distinta del catalán, me permito aconsejarles que no vayan a examinarse de Filología a ninguna Universidad del mundo".

Es ben cert que no hi ha ningú menys dogmàtic, menys ortodox i menys donat a provocar conflictes, que aquell que dedica la vida a l'estudi, a refer constantment les seues hipòtesis de treball, a aprofundir cada una de les possibilitats noves que es van obrint pas a força de paciència, i d'esforç continuat. Aquesta és la figura que representa el professor Manuel Sanchis Guarner, un símbol amb el que s'ha identificat també molta més gent que no la universitària, tota la gent que sap que per a fer-se una idea fonamentada de les coses s'ha de llegir llibres i no parlar d'oïdes, i que el terreny propi de la filologia, o el de la història, no es confon ni de ben tros amb el de les opinions polítiques.

Tots nosaltres hem après molt grades als treballs de Manuel Sanchis Guarner; tots hem après molt de la seua lluita per un objectiu de normalitat, en el cas del valencià, que encara està lluny d'assolir-se; i tots hem après molt de la seua cultura i de la seua concepció de la nostra història, aconseguida a base de treball rigorós, continuat i pacient.

És per això, per complir amb el deure de gratitud, que ens ha mogut a aquest homenatge, que anunciem ara i ací la nostra disposició a fer totes les gestions que calga perquè, dins el marc de les activitats programades per commemorar els Cinc Segles de la nostra institució, la seua gran obra, La ciutat de València. Síntesi d'història i de geografia humana, siga de nou editada o coeditada perla Universitat.

La significació emblemàtica que per a la Universitat de València té la figura del professor Manuel Sanchis Guarner i el valor intrínsec de la seua trajectòria com a home de ciència són les dues raons d'aquest homenatge pòstum. Docent i investigador excepcional, va desplegar una energia desbordant, des de la càtedra de Lingüística Valenciana, des de la direcció de l'antic ICE i el deganat de la Facultat de Filologia, des de l'Institut Universitari de Filologia Valenciana. L'Institut, una creació seua en la qual va posar gran part del seu entusiasme, s'ha convertit ara, pels seus deixebles, en l'organisme comú, de tres de les quatre universitats valencianes, dispostat a acomplir el paper, que encara falta en la nostra societat, d'institució capaç d'assessorar científicament en matèria de política lingüística. L'energia intel·lectual del professor Sanchis Guarner encara anima als que han seguit les seues passes i continuen inspirant-se en la seua obra. La Universitat de València ha volgut, amb aquesta concessió a títol pòstum, retre homenatge a un filòleg de vocació, a un home de ciència que dedica la seua vida a l'estudi de la llengua dels valencians. Amb açò hem volgut també recordar la figura i l'obra d'un intel·lectual compromès amb la nostra història i la nostra cultura, un "lluitador pacífic però enèrgic", defensor del valencianisme que donava sentit al seu treball com a filòleg.

La Universitat de València recorda avui l'obra viva entre nosaltres del seu professor Manuel Sanchis Guarner.

Moltes gràcies.